

Tale til møde med Statsrevisorerne om statsregnskabet for 2017

[Indledning]

Tak for muligheden for - som led i processen for Folketingets stillingtagen til statsregnskabet for 2017 - at give udviklingen på skatteområdet, nogle ord med på vejen. Det, synes jeg, er meget relevant, ikke mindst i lyset af Rigsrevisionens forbehold for § 38 på 2017-regnskabet.

[Svar på spørgsmål 6]

Tillad mig at starte med at svare på spørgsmål 6, som drejer sig om en formulering i *Endelig betænkning over statsregnskabet for 2017*, hvor vi udtrykker, at vi er enige

om sagens alvor, og at der bør arbejdes målrettet og hurtigt på at rette op på problemerne.

Det korte svar er, at jeg fuldt ud kan tilslutte mig formuleringen.

Jeg vil derfor også gerne gøre det helt klart, at både mit ministerium og jeg selv tager det ekstremt alvorligt, når Rigsrevisionen og Statsrevisorerne kommer med en så alvorlig kritik.

Det er selvfølgelig overhovedet ikke tilfredsstillende at være i en situation, hvor det er nødvendigt at tage forbehold for en så central del af statsregnskabet. Derfor er det også helt afgørende at få fjernet de usikkerheder, som fik SKATs ledelse og efterfølgende Rigsrevisionen til at tage et forbehold.

Jeg vil også gerne bidrage til at give jer som statsrevisorer et bedre overblik over, hvordan vi arbejder med at etablere den nye Skatteforvaltning og løse de identificerede problemer. Det være sig i form af temamøder om specifikke emner eller løbende oversendelser af orienteringer i stil med det, der drøftes med forligskredsen.

[Svar på spørgsmål 1]

Spørgsmål 1 drejer sig om de initiativer, der er eller vil blive taget i relation til regnskabet for § 38, herunder afstemninger af balancekonti, systemafstemninger og samarbejdet med Finansministeriet.

Status for regnskabet er nu, at der er en væsentlig forbedring i forhold til 2017. Jeg må dog også være ærlig at sige, at vi ikke er i mål. Det er endnu ikke afklaret,

om det betyder, at det vil være fagligt begrundet at tage et forbehold for regnskabet for 2018, men det er en reel mulighed. Det forventes i givet fald at blive et mere afgrænset forbehold end i 2017. Afklaringen heraf vil ske i tæt faglig dialog med Rigsrevisionen.

På de regnskabsmæssige afstemninger er der fortsat i 2018 arbejdet med at sikre, at balancekonti er afstemt. Der er fremgang siden 2017.

Som eksempler herpå kan nævnes, at:

- Rigsrevisionen i 2017 opgjorde en usikkerhed på 8,8 mia. kr. i det it-system, som arbejdsgivere kan bruge til at indberette A-skat og AM-bidrag mv. (LetLøn). Denne er håndteret i løbet af 2018, så der ikke længere er en regnskabsmæssig usikkerhed på området.

- Ved aflæggelsen af årsregnskabet for 2017 var der desuden usikkerhed vedrørende afstemningen mellem det it-system, der håndterer opkrævninger på personområdet (KOBRA) og inddrivelsessystemet (DMI) på ca. 37 mia. kr. Denne usikkerhed er i løbet af 2018 væsentligt reduceret, så der ved seneste rapportering udestod en usikkerhed på ca. 0,5 mia. kr.

For systemafstemningerne kan jeg oplyse, at det nu forventes, at ca. 98 pct. at indtægterne vil være systemafstemt. For de udestående systemafstemninger gennemføres forskellige kompenserende handlinger til brug for regnskabsafslutningen for 2018.

I forhold til samarbejdet med Finansministeriet er der nu etableret et fast mødeforum med Moderniseringsstyrelsen, hvor der blandt andet som fast punkt drøftes fremdrift i arbejdet med at forbedre regnskabet for § 38. Herudover har Moderniseringsstyrelsen været involveret i håndteringen af en række problemstillinger, fx ikke mindst fastlæggelse af principper for periodisering af indtægter.

At vi er nået hertil skal blandt andet ses i forlængelse af en turnusanalyse fra 2014, hvorefter der skete en betydelig opmanding og en organisatorisk styrkelse af regnskabsforvaltningen i det daværende SKAT. Antallet af årsværk til løsningen af opgaven er øget fra ca. 22 i 2015 til omkring 70 i 2018.

Det er også på den baggrund, at SKAT sidste år for første gang udarbejdede og offentliggjorde et egentligt årsregnskab for deres del af § 38. SKATs ledelse redigjorde for en række usikkerheder og tog som følge heraf forbehold. Det skete bl.a. efter en åben og ærlig dialog med Rigsrevisionen.

Et forhold, som Rigsrevisionen også kvitterer for i *Beretning om revisionen af statsregnskabet for 2017* med følgende ord, og jeg citerer: ”*Det er Rigsrevisionens vurdering, at SKAT’s nuværende direktion har ledelsesmæssigt fokus på de regnskabsmæssige udfordringer og har prioriteret at styrke regnskabsforvaltningen, herunder oprydningen i gamle fejl og differencer*”.

Den indsats var dog desværre ikke tilstrækkelig til at undgå, at Rigsrevisionen tog forbehold for regnskabet for § 38 for 2017.

Det er et forbehold, der primært skyldes usikkerheder i regnskabet og heldigvis ikke deciderede fejl i regnskabet. Det er også vigtigt at understrege, at der ikke er tale om nye tab af indtægter eller nye større problemer.

Der har været fejl, men disse vedrørte først og fremmest periodiseringer og klassifikationer, dvs. om indtægten blev indregnet i det ene eller det andet regnskabsår eller på den ene eller anden regnskabskonto, men ikke om indtægten over årene var korrekt. Denne type fejl er alvorlige og skal selvfølgelig rettes.

Selvom usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen for 2017 sandsynligvis ikke var større end i foregående år,

er både ministeriet og jeg helt enige med Rigsrevisionen i, at regnskabet har været præget af for stor usikkerhed, og at det samtidigt har været meget gavnligt med en ærlig og åben tilgang til løsningen.

Efter offentliggørelsen af beretningen fremlagde jeg sidste sommer derfor også tre nye initiativer:

- Oprettelsen af ny særskilt enhed i Skatteministeriets departement.
- En yderligere opprioritering af regnskabsarbejdet i Skatteministeriets koncern.
- En fortsat styrkelse af det konstruktive samarbejde om regnskabsaflæggelsen med Rigsrevisionen og Moderniseringsstyrelsen.

Der arbejdes videre i forlængelse af disse initiativer. Et væsentligt fokuspunkt er ikke mindst at sikre dokumentation for regnskabsdata i it-systemer, der administreres af eksterne it-leverandører.

[Svar på spørgsmål 2]

I spørgsmål 2 beder I mig redegøre for, hvordan det går med at genoprette kontrol og inddrivelse på skatteområdet?

Genopretningen af inddrivelsesområdet har haft højeste prioritet siden suspenderingen af den automatiserede inddrivelse i EFI i efteråret 2015. Der er tale om en omfattende udviklings- og oprydningsopgave, som kræver massive investeringer, it-udvikling og lovændringer, og som strækker sig over en årrække.

En central milepæl i arbejdet med genopretningsarbejdet er en normalisering af inddrivelsen i løbet af 2019.

Selv om nogle sikkert vil anklage mig for at være 'jubeloptimist', mener jeg med rette at kunne sige, at vi er nået et langt stykke i forhold til den målsætning, om end jeg - lige som alle andre - selvfølgelig godt kunne tænke mig, at det gik endnu hurtigere.

Helt overordnet er der tre spor i genopretningsarbejdet. *For det første* skal der udvikles et nyt it-system. *For det andet* skal fordringshavere tilsluttes det nye system - den såkaldte onboarding. *For det tredje* skal der ske en omfattende oprydning i de fordringer, der allerede nu ligger til inddrivelse.

For så vidt angår systemudviklingen, er den fjerde og sidste del af det nye inddrivelsessystem idriftsat den

10. januar 2019 og forventes fuldt ibrugtaget i Gældsstyrelsen den 8. marts 2019

Det nye inddrivelsessystem er stort set udviklet indenfor tidsplanen og den økonomiske ramme. Med idriftsættelsen når vi en helt central milepæl i genopretningen af inddrivelsesområdet.

At der selvsagt vil være behov for videreudvikling ved så stort et system ændrer ikke ved, at vi overordnet er kommet i mål.

For så vidt angår onboarding, tilsluttes fordringshavere løbende. Det er aktuelt forventningen, at en væsentlig del af fordringshaverne tilsluttes systemet i 2019. For enkelte, fx nogle kommuner, forventes tilslutningen at strække sig ind i 2020 på grund af systemudvikling hos

fordringshaverne. Disse udgør en mindre del af de samlede gældsposter.

For så vidt angår oprydningern, er det desværre sådan, at en del af den eksisterende fordringsmasse har tvivl om retskraften eller er ramt af dataproblemer, der gør, at de for nuværende ikke kan inddrives eller overføres til det nye system. Der arbejdes målrettet på forskellige løsninger, fx tekniske eller lovgivningsmæssige, der kan bidrage til, at fordringerne kan 'låses op' for inddrivelse.

Det er et komplekst og omfattende arbejde, som også kræver involvering af den enkelte fordringshaver. Oprydningsarbejdet vil pågå til minimum 2021 - og forventeligt længere. Derfor vil der også være en længere

periode, hvor der fx skal være en paralleldrift i det nuværende inddrivelsessystem, DMI.

I har også spurgt til, hvilken betydning udflytningen af Gældsstyrelsen har haft for inddrivelsesopgaven.

Et centralt element i etableringen af det nye skattevæsen var en organisering, der kunne understøtte et styrket fagligt og ledelsesmæssigt fokus på Skatteforvaltningens forskellige fagområder. På inddrivelsesområdet blev det således besluttet at samle opgaven i én specialiseret styrelse og samtidig samle opgaven på færre lokationer, så Gældsstyrelsen går fra 27 lokationer i 2017 til 7 i 2020, netop med henblik på et styrket fagligt og ledelsesmæssigt fokus på inddrivelsesopgaven.

Inddrivelsesområdet styrkes yderligere ved tilførsel af ressourcer således, at Gældsstyrelsen fra i år er oppe på 1.500 årsværk svarende til det niveau, der er fastsat i den politiske aftale om styrkelse af inddrivelsen. Der rekrutteres således løbende medarbejdere til Gældsstyrelsens lokationer rundt om i landet.

I forhold til overgangen til brug af kursværdi i statsregnskabet er status, at Moderniseringsstyrelsen har ændret regnskabsbekendtgørelsen. Inddrivelsesfordringer på de største områder, herunder Skatteministeriets, er således opgjort til kursværdi i regnskabet for 2018.

For mindre fordringshavere vil dette ske i 2019. Konsekvensen på Skatteministeriets område har været, at

der er sket ensretning i registreringen, tilgodehaver-
dernes værdi på balancen er faldet, og resultatet er på-
virket af reguleringen i kursværdien over året.

[Svar på spørgsmål 3]

I spørgsmål 3 spørges til den overordnede prioritering
og strategi for genopretningen af skatteområdet.

Siden 2015 er der arbejdet systematisk på at genoprette
skatteområdet. Arbejdet har fulgt en samlet plan, som
først blev præsenteret i *SKAT ud af krisen* fra efteråret
2015, og som løbende er blevet uddybet og justeret i
planerne *Et nyt skattevæsen* fra august 2016 samt *Fra én
til syv styrelser* fra juni 2017.

De tre planer sammenfatter regeringens overordnede
og langsigtede strategi for genopretning af skatteområ-
det.

Centralt i det arbejde står et massivt ressourceløft, hvor der på finanslovene for 2017, 2018 og 2019 er afsat i alt ca. 13 mia. kr., flere medarbejdere, investeringer i de mest nødlidende driftsområder samt udskiftning og modernisering af skatteforvaltningens it-systemer. Skatteforvaltningens samlede rammer er vokset fra ca. 5,7 mia. kr. i 2015 til ca. 8,2 mia. kr. i 2019.

Samtidig er det nu tidligere SKAT blevet erstattet af syv nye styrelser. Den nye organisering skal sikre et mere klart ansvar for de enkelte opgaver, styrket ledelse, øget specialisering og styrket faglighed på de enkelte områder.

En ny organisering løser ikke i sig selv alle problemerne i Skatteforvaltningen. Men sammen med de øvrige tiltag giver det et bedre fundament.

Det skal samtidig fremhæves, at det i alle planerne er blevet fremhævet, at arbejdet med at genoprette skattevæsenet er en langstrakt proces. Når vi står her i dag, er det således ikke fordi der er opstået nye problemer, men fordi der er en gammel arv, som det desværre tager lang tid at rydde op i.

[Svar på spørgsmål 4]

Spørgsmål 4 handler om forklaringer på, hvordan SKAT og Skatteministeriet er kommet i en situation med så mange kritiske sager.

I *SKAT ud af krisen* og de efterfølgende planer er det beskrevet, hvad regeringen mener, at de primære årsager til de problemer, der er opstået på skatteområdet.

Der er tale om mange forskellige årsager, som på forskellige vis har bidraget til, at vi står her i dag. Hvis jeg

skal indkredse de mest centrale, vil jeg fremhæve følgende: Forsømmelse af rettidig modernisering af it-systemer; kompetenceudfordringer i SKAT; samt uklart ansvar i forhold til flere af de store driftsområder; samt at mange af de store reformer på området blev udviklet og implementeret i et for hurtigt og forceret tempo. Og sidst, men ikke mindst, blev der effektiviseret for hurtigt og for voldsomt. Eksempelvis blev der på gældsområdet høstet nogle effektiviseringsgevinster uden, at man havde det fungerende alternativ på plads. Og netop devisen om, at ting tager tid, står centralt i det nuværende arbejde med at genoprette skatteforvaltningen.

[En pointe, der i øvrigt flugter med Jørgen Grønnegaard Christensen og Peter Bjerre Mortensens konklusioner i bogen 'Overmod og Afmagt'.]

[Svar på spørgsmål 5]

Spørgsmål 5 vedrører, om der er foretaget en analyse af sammenhængen mellem flere medarbejdere på skatteområdet og det samlede skatteprovenu. Til det kan jeg oplyse, at Skatteministeriet i april 2018 offentliggjorde rapporten *Skattegab og offentlige finanser*, som beskriver sammenhængen mellem ressourcer til Skatteforvaltningen, skattegab og de offentlige finanser.

Rapporten konkluderer, at øgede ressourcer til skatteforvaltningen må forventes at medføre flere skatteindtægter, men at der samlet set ikke er et tilstrækkeligt sikkert vidensgrundlag til på forhånd at skønne over

effekten på de strukturelle offentlige finanser ved tilførsel af ekstra ressourcer til skatteforvaltningen

[Afslutning]

Lad mig afslutningsvist for en god ordens skyld igen slå fast, at mit ministerium og jeg tager det ekstremt alvorligt at få løst de problemer, der er på § 38-regnskabet. Det er, efter vores opfattelse, fagligt og samfundsmæssigt helt uholdbart, at der hersker den grad af usikkerhed om statens regnskab, som det har været tilfældet. Derfor har det også den højeste prioritet at få løst problemerne skridt for skridt gennem åbenhed og hårdt arbejde.

Sammenfattende kan jeg tilslutte mig den formulering, I foreslår til *Endelig betænkning over statsregnskabet for 2017*, og jeg vil gerne bidrage til at give jer et overblik

over arbejdet med at etablere den nye skatteforvaltning
og med at løse de identificerede problemer på den
måde, I må finde det passende.